

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМ. ФЕРЕНЦА РАКОЦІ ІІ**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції**

**Мукачево
13-14 травня 2021 року**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від «12» травня 2021 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, 13-14 травня 2021 р., Мукачево / Ред.кол. : Т.Д.Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево : Вид-во МДУ, 2021. – 572 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми розвитку сфери обслуговування, туризму та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ГУТІЙ А., ЛАЛАК Н. В. До проблеми формування у здобувачів початкової освіти ключових та предметних компетентностей	61
ДЕКЕТ Д. М., КУЗЬМА-КАЧУР М.І. Екскурсія як одна з форм краєзнавчої роботи з учнями початкової школи	63
ДОБОШ О. М., ГОЛИК М.М. Самоосвітня компетентність як педагогічна проблема .	65
ДОБОШ О. М., ДРАБИК У.В. Понятійний і сутнісний зміст контролю й аналізу як функцій управління закладом освіти	67
ДОБОШ О. М. Організація партнерства сім'ї та закладу дошкільної освіти в сучасних умовах	69
ДОБОШ О. М., РУСИН В.І. Наставництво як один із шляхів оптимізації процесу професійної адаптації молодих вихователів ЗДО	72
ДОБОШ О. М., СЕКЕРЕШ Е.В. Професійна компетентність магістрів з дошкільної освіти: аналіз поняття	74
ДОБОШ О. М., СТЕЦЬ А.М. Моніторинг власної професійної діяльності фахівців дошкільної освіти як наукова проблема	76
ДОКТОР К. О., ГРАБ М. В., ПАВЛИК М. А. До проблеми формування математичної компетентності майбутніх учителів початкових класів	78
ДОЧИНЕЦЬ Г.Д., ЧЕКАН О.І. Особливості розвитку емоційної сфери дітей старшого дошкільного віку	80
ДУБОВИЧ М.А., ЧЕКАН О.І. Сенсорний розвиток дошкільників із порушеннями мовлення	83
ДЬОРДЬ К. М., ПИНЗЕНИК О. М. Сутність та структура управлінської культури керівника закладу дошкільної освіти	85
ЖУКОВ І. С., КУШНІР І.І. Забезпечення ефективності інноваційної діяльності у вітчизняних організаціях на основі зарубіжного досвіду	87
КАЛІЙ І. Я. Інклюзивна освіта як сучасний соціально-педагогічний феномен.....	89
КАРЕЛШКОВА Я.С., ФЕНЧАК Л.М. Педагогічна освіта XXI століття: тенденції та перспективи	91
КАРТАШОВА Л.А., ГУШТАН Т.М. Професійний розвиток учителів початкової школи у системі методичної роботи як управлінська проблема	92
КАС'ЯНЕНКО О.М., МОНДИК Т.М. Раннє виявлення і основні напрями профілактики мовленнєвих порушень в перші роки життя дитини	94
КАС'ЯНЕНКО О.М., ПІЧКАР А.В. Сутність та особливості становлення професійної культури майбутнього вихователя	96
КВАК О.О., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Технологія розвитку критичного мислення на уроках в початковій школі	98
КИРЛИК Д. І., МАЙБОРОДА І. Е. Українська народна іграшка як засіб розвитку та національного виховання молодших школярів	100
КОБАЛЬ В.І., ВОВЧОК М.В. Шляхи вдосконалення управління закладом освіти у контексті гендерної політики	102
КОБАЛЬ В.І., КЛІМОВА В.Є. Шляхи соціального становлення особистості молодшого школяра у навчальній діяльності	105
КОБАЛЬ В.І., МИСКО М.І. Стиль взаємодії керівника та підлеглих у закладах освіти: постановка проблеми	107
КОБАЛЬ В.І., ОПРИШ Б.М. Управління розвитком психолого-педагогічної компетентності класного керівника	109
КОБАЛЬ В.І., ТОВТ В.В. Особливості індивідуальної роботи з учнями початкової школи з девіантною поведінкою	111
КОЗЬМА А.А., ТОМАШЕВСЬКА М.О. Теоретичні основи виховання гуманної поведінки у дітей дошкільного віку	113

3. Бойко. І. І. Професійна компетентність керівника закладу освіти як складова його професійної культури. – К., 2008. [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/peddysk/.pdf

УДК 316.422:658

ЖУКОВ І. С., КУШНІР І. І.,
Мукачівський державний університет

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ВІТЧИЗНЯНИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ НА ОСНОВІ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ

В Україні підвищення ефективності функціонування організацій значно залежить від тісно пов'язаних двох елементів – інноваційності самої організації та створених державою умов для її активізації. Така взаємодія забезпечить результативність організації, й обґрунтовує підвищений інтерес до даної теми організацій, урядовців і науковців. Досягти ефективності інноваційної діяльності в управлінні організацією важко без переймання зарубіжного досвіду.

Традиційно інноваційна діяльність організацій базується на науково-технічній базі, яка повинна включати дослідження та виробництво продукції (товарів і послуг), що в тій чи іншій мірі відображає, з одного боку, орієнтацію інноваційної продукції на потреби ринку, а з іншого – впливу факторів ринкового середовища на управління організацією у стратегічній перспективі.

Такий метод управління інноваційною діяльністю перші впровадили в Японії в відомих машинобудівних фірмах. При цьому центральні підрозділи, які займаються інноваційним розвитком здійснюють і координацію цієї діяльності, що проводиться в інших службах і відділах організації. Однак, є американські та японські організації завдання щодо інновацій ставлять перед інженерними підрозділами, а в інших відділах цим займаються технічні служби у взаємодії з іншими відділеннями [1, с. 57].

Досліджуючи зарубіжну практику системи управління інноваційною діяльністю організацій відмітимо про переважання інтегрованого методу, коли підрозділи, які наділені функціями формування, реалізації й управління інноваціями, розподіляють певні функції та завдання через внутрішні канали взаємодії та систему моніторингу і координації по різних відділах і підрозділах організації [2]. Така інтегрована система сприяє підвищенню ефективності інноваційної діяльності в управлінні організацією, зокрема в галузі освіти.

В управлінні інноваційною діяльністю сучасних організацій сфери послуг в Україні присутні деякі особливості:

- зменшення витрат на інновації в більшості підрозділів організації;
- відставання вітчизняних організацій від світового рівня у показнику науково-технічного прогресу;
- недостатнє забезпечення ресурсами науково-дослідницьких груп, колективів, інститутів;

- недостатня гнучкість у роботі персоналу наявних матеріально-технічних, виробничо-економічних і соціально-організаційних структур;
- високий рівень еміграції висококваліфікованих фахівців;
- невиправдано високі обсяги витрат на інноваційність в організації;
- обмеженість поширення(трансфер) технологій та інформації про інноваційні розробки в інших країнах, адже для поширення інновацій необхідна підприємницька творчість від працівників і лідерство від керівництва компаній;
- бюрократизм економіки на макрорівні, і на рівні організацій;
- недостатня зацікавленість в інноваціях і розуміння їх необхідності для розвитку організацій [3, с. 203; 4, с. 79].

Порівнюючи таку ситуацію в Україні з провідними країнами світу, зазначимо, що всі вони застосовують різні фактори впливу на інноваційну діяльність. Безумовним лідером у продукуванні інноваційних розробок є США, де створюється найбільша частка (приблизно 70-80%) всіх інноваційних продуктів у світі. це є закономірним, адже витрати на науково-дослідні і дослідно-конструкторські роботи (НДДКР) складають понад 50% витрат на НДДКР розвинених країн [5, с. 15]. Доцільно відмітити й особливість фінансування інновацій – їх здійснюють спеціалізовані венчурні фірми, які проекти для фінансування обирають ґрунтовно – 1-2 із 10 запропонованих. Особливістю американського підходу до управління інноваціями в організаціях є те, що при обранні проекту для можливого його виконання враховуються в першу чергу ділові та професійні якості керівників організації, а вже потім суть інноваційного проекту та його ринковий потенціал.

В Японії інтелектуальна власність рахується найважливішим національним ресурсом і вживаються заходи щодо його примноження. Переважаючою формою інновацій у японських організаціях є створення проектних груп, які на базі власних технологій і використовуючи комплексний підхід до інноваційної діяльності створюють нові продукти.

Новітні технології в Китаї здатні трансформувати традиційні галузі. Інформатика та інтернет являються головним полем для інновацій (користувачів інтернету в Китаї вдвічі більше ніж населення США – 649 млн., а кількість китайських сайтів – більше 4 млн.).

Отже, основоположними факторами забезпечення ефективності інноваційної діяльності у вітчизняних організаціях є: 1) створення гнучких і комплексних систем впровадження інновацій; 2) орієнтація на виготовлення нового і потрібного для ринку продукту; 3) модифікація й удосконалення організаційних форм і функцій управління з урахуванням досвіду провідних країн світу.

Література

1. Легомінова С.В. Ефективність інноваційної діяльності сучасного підприємства в умовах інформаційної асиметрії. Економіка. Менеджмент. Бізнес. 2016. № 2. С. 55-62.
2. Кохно А.П. Целевая политика интегрированных структур. Современные научные исследования и инновации. № 1 (9) 2012. URL: <http://web.snauka.ru/issues/2012/01/6073>.

3. Кратт О.А. Реформа менеджменту вищої освіти: передумови, специфіка, парадигми. Наукові праці ДонНТУ. Серія економічна. Випуск 39-1. С. 201-206.

4. Пашук О.В. Інновації на ринку освітніх послуг в Україні. Вісн. Ін-ту екон. прогнозування. 2004. № 1. С. 77-81.

5. Тодосійчук А.В. Прогнозирование влияния науки и инноваций на промышленный рост. Науковедение. 2002. № 2. С. 8-30.

УДК 376:[316+37.013.76]

КАЛІЙ І. Я.,
Мукачівський державний університет

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА ЯК СУЧАСНИЙ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФЕНОМЕН

Концепція інклюзивної освіти, яка є одним із провідних напрямів сучасної політики в галузі освіти в усьому світі, покликана вирішувати глобальні протиріччя сучасної соціальної системи та забезпечити право на можливість здобуття освіти кожною дитиною. Інклюзивна освіта, як зазначає І. Малишевська, вимагає системного підходу при розв'язанні проблем інтеграції, тобто прийняття до уваги і приведення у відповідність на державному і регіональному рівнях усіх освітніх, соціальних, нормативно-правових, економічних підсистем, які прямо чи опосередковано пов'язані з інтеграційними процесами [1, с. 144].

Ідея інклюзії базується на тому, що життя і побут людей з особливими потребами мають бути найбільш наближеними до умов і стилю життя суспільства, в якому вони перебувають. Інклюзивна освіта, на переконання З. Удич, це вагомий крок до реалізації ідеї рівних можливостей і забезпечення ефективності законодавства. Дослідниця трактує інклюзивну освіту як систему освітніх послуг, що ґрунтується на принципі забезпечення основного права дітей на освіту та права навчатися за місцем проживання, що передбачає навчання дитини з особливими освітніми потребами в умовах закладу загальної освіти закладу [2, с. 20].

Сьогодні побутує думка, що інклюзивна освіта – це виклик сьогодення, який пов'язаний із суспільними стереотипами, несприйняття більшістю її ідей через незнання; відсутністю гідного матеріально-технічного забезпечення та відповідних кадрів; непристосованістю простору, недостатньою розробленістю правової бази та ін. Погоджуємося із дослідницею, що усі ці проблеми перешкоджають реалізації інклюзивної освіти. Вважаємо, що освітня система перестане еволюціонувати і не стане конкурентоспроможною, якщо призупиниться впровадження інклюзивної освіти [2, с. 4].

Інклюзивна освіта – це закономірний етап розвитку освітньої системи, який пов'язаний з переосмисленням суспільством і державою ставлення до осіб з особливими освітніми потребами, із визначенням їхнього права на одержання рівних з іншими можливостей. Як закономірний і логічний варіант

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>